

CBE/0031109
Zaaknummer 22.605

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR, verder te noemen: het College, heeft op 23 maart 2023 uitspraak gedaan in het beroep van

....., hierna: appellant,

welk beroep was gericht tegen

het besluit van 7 december 2022 genomen door de voorzitter van de examencommissie van de Erasmus School of Management (hierna: verweerder) om het deeltentamen Changing Business Strategically (BMSM09) (hierna: het tentamen) ongeldig te verklaren.

1. Procesverloop

- 1.1 Verweerder heeft op 7 december 2022 aan appellant en alle andere studenten die het tentamen hebben afgelegd een besluit verstrekt inhoudende het ongeldig verklaren van een deeltentamen Changing Business Strategically. Het betreft de schriftelijke toets die 70% van het eindcijfer bepaalt.
- 1.2 Appellant heeft op 20 december 2022 een beroepschrift ingediend. Appellant verzoekt het College primair om het besluit van verweerder dat ziet op het ongeldig verklaren te vernietigen. Subsidiair verzoekt appelland om een nieuwe toetsdatum.
- 1.3 Het College heeft het beroepschrift op 21 december 2022 doorgezonden aan verweerder met het verzoek om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk was en bij uitblijven van schikking dezelfde termijn geboden voor het indienen van een verweerschrift.
- 1.4 Tussen partijen heeft op 10 januari 2023 een gesprek in het kader van een minnelijke schikking plaatsgevonden. Partijen zijn hierbij niet tot een minnelijke schikking gekomen.
- 1.5 Verweerder heeft het College op 17 januari 2023 het verweerschrift doen toekomen.
- 1.6 Partijen hebben op 24 januari 2023 per mail een uitnodiging ontvangen voor de hoorzitting van 7 februari 2023.
- 1.7 Van de hoorzitting is verslag gemaakt volgens artikel 7:32 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) door het verhandelde op te nemen bij de beoordeling van het College.
- 1.8 Het beroep is behandeld ter (online) hoorzitting op 7 februari 2023. Appellant is verschenen. Namens verweerder zijn, voorzitter examencommissie, adjunct-secretaris examencommissie, verschenen.

2. Feiten

- 2.1 Appellant heeft op 21 oktober het tentamen afgelegd. Op 21 november 2022 werd duidelijk dat het tentamen voor een aanzienlijk deel bestond uit vragen afkomstig van een tentamen dat eerder was afgenomen, waarvan zowel het tentamen als het bijbehorende antwoordmodel in omloop waren onder studenten.
- 2.2 Verweerder heeft op 7 december 2022 bij besluit het deeltentamen ongeldig verklaard. Daarbij heeft verweerder te kennen gegeven dat er een vervangend deeltentamen zou worden aangeboden en dat de vervangende data zo spoedig mogelijk zouden worden gepubliceerd.
- 2.3 Verweerder heeft, in overleg met de studentenvertegenwoordiging, drie vervangende tentamendata vastgesteld: 13 januari 2023, 3 maart 2023 en 3 mei 2023. Deze data zijn op 21 december 2022 bekendgemaakt.

3. Standpunten partijen

- a. Appellant kan zich niet verenigen met het besluit en voert daartoe, kort samengevat, het volgende aan:
- het ongeldig verklaren is in strijd met het vertrouwensbeginsel. Enkel de examinerator is belast met de vaststelling van de uitslag, de examencommissie is niet bevoegd om de uitslag van het tentamen vast te stellen. De resultaten van het tentamen zijn op 18 november 2022 vastgesteld en gepubliceerd op Canvas. Na een rectificatie door de examinerator op 21 november 2022 wegens een incorrecte berekening wordt door dezelfde examinerator medegedeeld dat de resultaten definitief waren, behalve in gevallen van miscalculatie. De mededeling op 21 november 2022 heeft het vertrouwen gewekt dat de resultaten definitief waren. De examencommissie heeft echter op 7 december 2022 het tentamen, en daarmee de resultaten, ongeldig verklaard. Ook het organiseren van de tentameninzage is een gedraging van de examinerator waarop appellant mocht vertrouwen;
 - het ongeldig verklaren van het tentamen is onredelijk en onbillijk, daarnaast handelt de examencommissie nalatig, nu zij geen inlichtingen bij de examinerator heeft opgevraagd om de kwaliteit van het tentamen te waarborgen;
 - er is geen sprake geweest van een evenwichtige belangenafweging door verweerder. Slechts een beperkt aantal studenten had kennis van het oude tentamen, het besluit van de examencommissie raakt echter alle studenten die aan het tentamen hebben deelgenomen. Het besluit is aldus niet evenwichtig, omdat alle studenten er nadeel van ondervinden.
- b. Verweerder handhaaft haar besluit en voert hiertoe, kort samengevat, het volgende aan:
- primair dient het beroep van appellant niet-ontvankelijk te worden verklaard omdat het besluit van de examencommissie een algemeen verbindend voorschrift betreft. Daarnaast betreft het beroep een deelcijfer, waartegen geen beroep openstaat;
 - subsidiair stelt verweerder dat het beroep ongegrond dient te worden verklaard, aangezien het besluit zorgvuldig is geweest en correct is onderbouwd;
 - verweerder kan niet aan zijn wettelijk taak voldoen nu is gebleken dat zij met betrekking tot het deeltentamen geen onafhankelijk en juist oordeel kan vormen over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de studenten die het hebben afgelegd;
 - nu verweerder niet kan instaan dat de kwaliteit van dit tentamen kan worden geborgd kan zij niet anders dan het tentamen ongeldig te verklaren en de

- betrokken studenten een nieuw – vervangend – tentamen af te laten leggen. Verweerder treedt hiermee niet in de bevoegdheid van de examinator;
- de resultaten waren nog niet formeel vastgesteld, noch waren er EC toegekend.

4. Beoordeling College

- 4.1 Verweerder doet primair een beroep op niet-ontvankelijkheid van het beroep. Het College stelt in dat kader eerst vast of het beroep al dan niet ontvankelijk is.
- 4.2 Verweerder stelt dat haar besluit een besluit van algemene strekking (AVV) is en hiertegen, op grond van artikel 8:3 lid 1 onder a Awb, geen beroep kan worden ingesteld. Het College overweegt dat het onderhavige besluit ziet op een concrete groep studenten, namelijk de gelimiteerde groep bestaande uit enkel de studenten die op 21 oktober 2022 hebben deelgenomen aan het onderhavige tentamen. Het College stelt dan ook vast dat het een algemeen besluit van concretiserende strekking betreft.
- 4.3 Daarnaast stelt verweerder dat het beroep ziet op een deelcijfer en hiertegen geen beroep kan worden ingesteld. Het College overweegt dat het beroep van appellant niet ziet op de inhoudelijke beoordeling van het tentamen, noch op het vaststellen van het (deel)cijfer, maar op het besluit van verweerder om het resultaat van het tentamen ongeldig te verklaren.
- 4.4 Het College stelt vast dat het primaire betoog van verweerder op niet-ontvankelijkheid faalt. Het College verklaart zich derhalve bevoegd.
- 4.5 Het College heeft niet de bevoegdheid om de eigen beslissing in de plaats te stellen van het bestreden besluit. Het toetsingskader van het College is in casu de beantwoording van de vraag of verweerder in redelijkheid tot het besluit is gekomen.
- 4.6 Niet in twijfel is of het deeltentamen aanzienlijke overlap heeft met een tentamen dat reeds eerder is afgenomen voor Changing Business Strategically.
- 4.7 Volgens de WHW is verweerder verantwoordelijk voor kwaliteitsborging: het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt tent aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.
- 4.8 Verweerder beroept zich op haar verantwoordelijkheid met betrekking tot kwaliteitsborging: nu een aanzienlijk deel van het tentamen eerder is gebruikt kan zij niet ervoor instaan dat het tentamen een weergave is van de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de studenten die het hebben afgelegd.
- 4.9 Appellant heeft tijdens de hoorzitting de vergelijking gemaakt met het eerder gebruikte tentamen en groepsopdrachten. Deze vergelijking gaat echter niet op, omdat groepsopdrachten zowel van vorm als inhoud anders zijn dan schriftelijke tentamens.

4.10 Het College heeft begrip voor de onvrede die het ongeldig verklaren van het tentamen met zich meebrengt, zeker bij studenten die, zoals appellant schrijft, te goeder trouw zijn en geen kennis hebben gehad van het eerder afgelegde tentamen. Het College neemt desondanks de stelling van verweerder over dat zij zorgvuldig is geweest in haar belangenafweging en dat het belang van kwaliteitsborging boven de algemene beginselen van behoorlijk bestuur gaat zoals die door appellant zijn aangehaald, namelijk het vertrouwensbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. Het beroep op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur faalt. Uit jurisprudentie van het CBHO (zie uitspraak van 12 december 2016 van het CBHO en zaaknr. 2016/017 [r.o. 2.4]) blijkt overigens dat verweerder in het geval van eerder gebruikte opgaven in een toets bevoegd is het tentamen ongeldig te verklaren.

4.11 Appellant verzoekt het College om verweerder een nieuw besluit te laten nemen waarin nieuwe toetsdata worden vastgesteld, omdat de drie – nieuw ingeplande – toetsdata naar mening van appellant te vroegtijdig zijn. Het plannen van toetsdata betreft echter een bevoegdheid die exclusief aan de decaan van de faculteit toekomt. Het College stelt vast dat in dat kader vast dat het niet de bevoegdheid heeft om hierover in uitspraak te doen, aangezien deze bevoegdheid de Geschillenadviescommissie Studenten toekomt.

4.12 Appellant geeft aan om hem moverende redenen niet te hebben deelgenomen aan de eerste van de aangeboden herkansingsmogelijkheden.

4.13 De resultaten op Canvas waren nog niet formeel vastgesteld, aangezien zij ten tijde van het besluit nog niet waren gepubliceerd in Osiris. De mededeling van de examinerator dat “the grades are final except for calculation errors” doet hier niets aan af, omdat enkel bij het vrijgeven van cijfers in Osiris sprake is van publicatie.

5. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Juridisch kader

- 1.1 In de Algemene wet bestuursrecht is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 8:3

1. *Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit:*
 - a. *Inhoudende een algemeen verbindend voorschrift of een beleidsregel, (...)*
3. *Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit:*
 - b. *Inhoudende een beoordeling van het kennen of kunnen van een kandidaat of leerling die ter zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst, dan wel inhoudende de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of nadere regels voor die examinering of toetsing, (...)*

- 1.2 In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7:12

(...)

2. *De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad als bedoeld in artikel 7.10 a.*

Artikel 7:12b

1. *Naast de taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 7.11 en 7.12, tweede lid, heeft een examencommissie de volgende taken en bevoegdheden:*
 - a. *Het borgen van de kwaliteit van de tentamens onverminderd artikel 7.12c, (...)*

- 1.3 In de Rules and Guidelines pre-experience MSc degree programmes 2021-2022 (hierna: R&G) is, voor zover relevant, navolgende vermeld:

Article 1.3 Tasks of the Examination Board

(...)

2. *In the event that the quality of a test cannot be guaranteed due to serious irregularities prior to or during the test (for example, because a considerable part of an earlier test was reused or a technical defect occurred during a digital test or because the assessment is incompatible with the law, the TER or these R&G), the Examination Board may declare the test invalid. In that case, students must be given the opportunity to take a new test as soon as possible or – if applicable – a reassessment should be carried out.*

- 1.4 In een uitspraak van het CHBO van 12 december 2016 en zaaknr. 2016/017, [r.o. 2.4] is het volgende, voor zover relevant, overwogen:

‘Appellant betwist niet dat het op 1 februari 2016 afgenomen tentamen bestond uit opgaven die tijdens een eerdere toets zijn gebruikt. Evenmin betwist hij dat deze opgaven voorafgaand aan het tentamen gepubliceerd waren op ‘N@Tschool’, waardoor studenten deze konden raadplegen. Onder deze omstandigheden was de examencommissie, die gelet op haar hiervoor onder 2.3 vermelde taken, bevoegd het tentamen verbeurd te verklaren. Dat appellant het alternatieve tentamen van 17 februari 2016 slecht heeft gemaakt, is voor de omstandigheden die ten grondslag liggen aan de ongeldigverklaring niet van belang. Aan appellant is de mogelijkheid geboden om op 4 februari 2016 of 17 februari 2016 een alternatief tentamen te maken. Aan het alternatieve tentamen van 17 februari 2016 heeft hij deelgenomen. Hij heeft verder deel kunnen nemen aan de reguliere herkansingsmogelijkheden. Dat de examencommissie appellant een extra herkansing had

moeten bieden vanwege de gemaakte fout bij het op 1 februari 2016 afgenomen tentamen, kan niet worden gevolgd. Het Reglement verplicht niet tot het bieden van een extra mogelijkheid en van bijzondere feiten of omstandigheden die de examencommissie aanleiding hadden behoren te geven om appellant bij wijze van uitzondering die mogelijkheid te bieden is geen sprake. Het betoog faalt.